

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 19/17
Λουξεμβούργο, 28 Φεβρουαρίου 2017

Διατάξεις του Γενικού Δικαστηρίου στις υποθέσεις
T-192/16, T-193/16 και T-257/16
NF, NG και NM κατά Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Το Γενικό Δικαστήριο της ΕΕ κρίνει εαυτό αναρμόδιο να αποφανθεί επί των προσφυγών τριών αιτούντων άσυλο κατά της δηλώσεως ΕΕ-Τουρκίας για την επίλυση της μεταναστευτικής κρίσεως

Συγκεκριμένα, η πράξη αυτή δεν εκδόθηκε από θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στις 18 Μαρτίου 2016, δημοσιεύτηκε δήλωση προς διευκρίνιση του τρόπου με τον οποίο τα κράτη μέλη της Ένωσης και η Τουρκία προτίθενται, αφενός, να αντιμετωπίσουν την τρέχουσα μεταναστευτική κρίση και, αφετέρου, να καταπολεμήσουν το εμπόριο ανθρώπων μεταξύ της Τουρκίας και της Ελλάδας («δήλωση ΕΕ -Τουρκίας»), υπό τη μορφή ανακοινωθέντος Τύπου, στον κοινό δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹. Τα κύρια σημεία της δηλώσεως αυτής έχουν ως εξής:

- όλοι οι νέοι παράτυποι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά μέσω Τουρκίας από τις 20 Μαρτίου 2016 και έπειτα θα επιστρέφονται στην Τουρκία·
- οι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά θα καταγράφονται δεόντως και τυχόν αιτήσεις ασύλου θα διεκπεραιώνονται ατομικά από τις ελληνικές αρχές δυνάμει της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου²·
- οι μετανάστες που δεν αιτούνται άσυλο ή η αίτηση των οποίων κρίνεται αβάσιμη ή απαράδεκτη θα επιστρέφονται στην Τουρκία·
- για κάθε επιστροφή Σύρου στην Τουρκία από τα ελληνικά νησιά, ένας άλλος Σύρος θα επανεγκαθίσταται από την Τουρκία στην Ένωση.

Δύο Πακιστανοί υπήκοοι και ένας Αφγανός υπήκοος έφθασαν από την Τουρκία στην Ελλάδα, όπου υπέβαλαν αιτήσεις ασύλου. Στις αιτήσεις αυτές ανέφεραν ότι, για διάφορους λόγους, αντιμετώπιζαν κίνδυνο διώξεως σε περίπτωση επιστροφής στις αντίστοιχες χώρες καταγωγής τους. Έχοντας υπόψη το ενδεχόμενο επιστροφής τους στην Τουρκία, κατ' εφαρμογήν της «δηλώσεως ΕΕ-Τουρκίας», σε περίπτωση απορρίψεως των αιτήσεών τους ασύλου, τα πρόσωπα αυτά αποφάσισαν να ασκήσουν προσφυγές ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα της «δηλώσεως ΕΕ-Τουρκίας». Σύμφωνα με τους αιτούντες άσυλο, η δήλωση αυτή αποτελεί διεθνή συμφωνία την οποία συνήψε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ως θεσμικό όργανο το οποίο ενεργεί εξ ονόματος της Ένωσης, με τη Δημοκρατία της Τουρκίας. Εκτιμούν, μεταξύ άλλων, ότι η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς τους κανόνες της Συνθήκης ΛΕΕ σχετικά με τη σύναψη διεθνών συμβάσεων από την Ένωση. Από πλευράς του, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβαλε ένσταση βάσει του άρθρου 130 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, με την οποία υποστήριξε ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί των προσφυγών.

¹ Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 144/16.

² Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60-95).

Στις διατάξεις που εκδόθηκαν σήμερα, **το Γενικό Δικαστήριο κρίνει εαυτό αναρμόδιο να αποφανθεί επί των προσφυγών βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ και, ως εκ τούτου, τις απορρίπτει.**

Στις διατάξεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει καταρχάς ότι παρεισέφρησαν ανακρίβειες στο ανακοινωθέν Τύπου της 18ης Μαρτίου 2016, όσον αφορά τον προσδιορισμό των συντακτών της «δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας», καθώς το ανακοινωθέν αυτό αναφέρει, αφενός, ότι η Ένωση, και όχι τα κράτη μέλη της, είχε αποφασίσει τα πρόσθετα σημεία δράσης στα οποία αναφέρεται η δήλωση και, αφετέρου, ότι τα «μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου» συναντήθηκαν με τον Τούρκο ομόλογό τους κατά τη συνάντηση της 18ης Μαρτίου 2016 κατόπιν της οποίας εκδόθηκε το εν λόγω ανακοινωθέν Τύπου.

Ωστόσο, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκόμισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σχετικά με τις συναντήσεις που διεξήχθησαν διαδοχικά, το 2015 και το 2016, μεταξύ των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών και του Τούρκου ομολόγου τους, με αντικείμενο τη μεταναστευτική κρίση, προκύπτει ότι τα κράτη μέλη, και όχι η Ένωση, ως υποκείμενα του διεθνούς δικαίου, διεξήγαγαν διαπραγματεύσεις με την Τουρκία στον τομέα αυτό και στις 18 Μαρτίου 2016.

Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει επ' αυτού, μεταξύ άλλων, ότι από πλήθος επισήμων εγγράφων τα οποία προσκόμισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προκύπτει ότι, στις 17 και 18 Μαρτίου 2016, διοργανώθηκαν παράλληλα δύο χωριστές σύνοδοι στην έδρα του εν λόγω θεσμικού οργάνου στις Βρυξέλλες, παρουσία των εκπροσώπων των κρατών μελών της Ένωσης, οι οποίοι συνήλθαν σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων. Αυτές οι δύο σύνοδοι ακολούθησαν διαφορετικές οδούς από νομικής και οργανωτικής απόψεως, καθώς από απόψεως πρωτοκόλλου. Συγκεκριμένα, αφενός, πραγματοποιήθηκε σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ως θεσμικού οργάνου της Ένωσης, στις 17 Μαρτίου με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των κρατών μελών, ενεργούντων υπό την ιδιότητά τους ως μελών αυτού του θεσμικού οργάνου. Αφετέρου, διεξήχθη διεθνής σύνοδος κορυφής, την επόμενη ημέρα, παρουσία του Πρωθυπουργού της Δημοκρατίας της Τουρκίας και των ίδιων εκπροσώπων των κρατών μελών, οι οποίοι αυτή τη φορά ενεργούσαν ως αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων.

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών συζήτησαν, στις 18 Μαρτίου 2016, υπό τη δεύτερη ιδιότητά τους, με τον Τούρκο ομόλογό τους για τη μεταναστευτική κρίση και υιοθέτησαν τη «δήλωση ΕΕ-Τουρκίας», τα κύρια σημεία της οποίας συνοψίσθηκαν στο ανακοινωθέν Τύπου της ίδιας ημέρας.

Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι **ούτε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ούτε άλλο θεσμικό όργανο της Ένωσης αποφάσισε τη σύναψη συμφωνίας με την Τουρκική Κυβέρνηση σχετικά με τη μεταναστευτική κρίση.** Ελλείψει πράξεως θεσμικού οργάνου της Ένωσης της οποίας τη νομιμότητα θα μπορούσε να ελέγξει βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, **το Γενικό Δικαστήριο κρίνει εαυτό αναρμόδιο να αποφανθεί επί των προσφυγών των τριών αιτούντων άσυλο.**

Ως εκ περισσού, ως προς την αναφορά, στη «δήλωση ΕΕ-Τουρκίας», στο ότι «η [Ένωση] και η [Δημοκρατία της] Τουρκία[ς] συμφώνησαν ως προς τα εξής πρόσθετα σημεία δράσης», το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι, **ακόμη και αν υποθεθεί ότι ήταν δυνατή η άτυπη σύναψη διεθνούς συμφωνίας κατά τη συνάντηση της 18ης Μαρτίου 2016,** πράγμα το οποίο, εν προκειμένω, αρνήθηκαν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, **η συμφωνία αυτή συνήφθη από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ένωσης και τον Τούρκο Πρωθυπουργό.** Στο πλαίσιο, όμως, προσφυγής ασκηθείσας βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της νομιμότητας διεθνούς συμφωνίας συναφθείσας από τα κράτη μέλη.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το πλήρες κείμενο των διατάξεων ([T-192/16](#), [T-193/16](#) και [T-257/16](#)) δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582